

Gazi Üniversitesi
Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî
Araştırma Merkezi

HACI BEKTAŞ VELÎ

Araştırma Dergisi
Research Quarterly

Kış
Winter 2003/28

DÖRTLÜKLERLE PEYGAMBERLER TARİHİ

NizamBOZKURT¹

ÖZET

Bu çalışmada, Nizam Bozkurt tarafından ayet ve hadislerden yararlanılarak hazırlanan manzum bir Peygamberler tarihi yer almaktadır.

ABSTRACT

The history of the prophets which is prepared by Nizam Bozkurt in quatrain form by making use of the verse of Koran and hadiths, is told in this study.

Anahtar Kelimeler: Peygamber, Peygamberler Tarihi

Key Words: Prophet, History of Prophets

YARATILIŞ

Bir nokta açıldı kâinat oldu
Evvelin evveli bunu bilirim
Yel, su toprak, ateş yaratılmadan
Yoklukta var olan varı bilirim.

Kendi öz nurundan bir top nur aldı
O top nûru sevdi beş pâre kıldı
Üçünü gizledi ikisi kaldı
Kandilde balkıyan nûru bilirim

Nice kez Cebrâil, melek yarattı
Kendi varlığını ispatlamaktı
Sordu bilemedi ateş de yaktı
Melekleri yakan nârı bilirim

Doksan bin yıl uçtu meleğin biri
Kanadı yoruldu düşecek gibi
Gördü bir gök kubbe baktı içeri
Yeşil beyaz olan nuru bilirim

Ol dem beyaz nurdan geldi bir seda
Sana bir kez daha sorarsa Hüda
Beni sen yarattın sen eyle ata
Ona rehber olan yâri bilirim

Meleklerin Kâbesi'ydi gök kûbbe
Dönerler etrafın ederler secde
Cihan var olmadan o idi kible
Duada dönecek yeri bilirim

ÂDEM

Kendi sûretinde Âdem yarattı
Hüsnü mutlak zatı mutlak belirtti
Kendi güzelliğin kendi seyretti
Yoklukta var olan canı bilirim

Beş nuru Âdemin beline koydu
Melekler de gelip secdeye durdu
İblis secdetmedi lânetlik oldu
Secde edilecek yüzü bilirim

On sekiz bin âlem yarattı Hüda
Her bir varlık yerin buldu mutlaka
Âdemi Cennet'e koydu Rabbana
Havva da orda doğdu bilirim

Âdem ile Havva sohbet ettiler
Yasak bir meyveyi bulup yediler
Cennet'ten kovulup çekilip gittiler
Her birin gittiği yeri bilirim

Âdem çok yalvardı tövbe eyledi
Mevlam tövbesini kabul eyledi
Havva'yı Âdem'e nikâh eyledi
Yirmi kez ikizi oldu bilirim.

KÂBİL

İkiz doğan biri erkek biri kız
Bunlar birbirini almazdı hergiz
Kâbil bunu reddeyledi bilgisiz
Habil' in kurbanı kabul bilirim

Kâbil bu olaya çok kızdı durdu
Sonunda Habil'i vurup öldürdü
İkizini alıp ordan ayrıldı
Bu soydan geleni kötü bilirim.

ŞİT

Üçüncü batında bir tek doğurdu
Oğlan oldu ismini de Şit koydu
Şit için Cennet'ten bir hûri geldi
İsmi Naciye'dir onu bilirim

Şit ve Naciye'nin soyu pak oldu
Veliler, nebiler bu soydan geldi
Allah bu nesile güzellik verdi
Sulbdan Sulba gelen nuru bilirim.

IDRİS

İdris Âlim idi yazı yazardı
Bütün müsbet ilimleri sezerdi
Terzi idi elbiseler dikerdi
Sağ iken Cennet'e girdi bilirim

NUH

Beş puta tapardı Nuh'un kavimi
Nuh dedi Allah bir etmen yemini
Uyuza tutuldu cümle tamamı
Necaset onlara ilaç bilirim

Beddua eyledi kavimi için
Dedi ya Rab kahret bunların hepin
Tufanda boğuldu cümlesi yekün
Ararat'ta gemi durdu bilirim.

HUD

Hud kavmi çok zengin malları vardı
Erkekleri güçlü kadın güzeldi
Bu durum onları gururlandırdı
Kadınlar döl tutmaz oldu bilirim

Bu kavim de Allah' a inanmadı
Memleketi üç yıl kuraklık sardı
Şiddetli bir rüzgar esip savurdu
İnanmayan helak oldu bilirim

SALİH

Salih'ten istedi halkı mucize
Kayanın içinden çıktı bir deve
Yavruladı hemen doğdu bir maya
Verdiği bin külek sütü bilirim

Deveyi kestiler belli bahaya
Yavru deve kaçtı girdi kayaya
Yüzleri kızardı döndü karaya
Şiddetle üflenlen suru bilirim

İBRAHİM

Nemrut rüyasında gördü bir gece
Bir yıldız parladı ay, gün gölgede
Yorumunu sordu münecimlere
Doğacak bir çocuk sonu bilirim

Doğan çocukları öldürtüyordu
İbrahim doğunca mağra'ya kondu
Bir ayda bir yıl gibi büyüdü
Onbeş ay mağra'da kaldı bilirim

Yaratıcısını aradı durdu
Bir baltayla bütün putları kırdı
Bu sebeble Nemrut ateşe koydu
Nar içinde ol güzârı bilirim

İbrahim kurtuldu Mısır' a gitti
Firâvun Sera'yı almak istedi
İbrahim'e senin neyindir dedi
Kız kardeşim dediğini bilirim

Firavun Sera'yla yatmak istedi
Vücudu felç oldu canı kalmadı
Beni kurtar seni salayım dedi
Kurtuldu Hacer' i verdi bilirim

İSMAIL

İsmail Hacer' den dünyaya geldi
Sera çok kıskandı eziyet verdi
İbrahim götürdi çöle terketti
Onların gittiği yeri bilirim

Zaman geçti yemek suları bitti
Hacer orda yüksek yerlere çıktı
İsmail ağladı göz yaşı döktü
Tekmikledi zemzem çıktı bilirim

İbrahim oğlunu kurban adadı
Yatırıp boğazın kesmek diledi
Taşı kesti İsmail'i kesmedi
Kurban için gelen koçu bilirim

İbrahim' e emreyledi ol Rahman
Bir mabet yap gelsin ehli inanan
Hacerül Esvat'ı koyunca tamam
Beytül haram mamur oldu bilirim

İSAK

Üç misafir geldi bir gün nebiye
Bir buzağı kesti yesinler diye
Onlar üç melekti Hak emri ile
İsak da Sera'dan doğdu bilirim

LUT

Lut'un kavmi cinsi sapık milletti
Erkek ve erkeğe cima ederdi
Luta da üç erkek misafir geldi
Bunlar üç melek olduğunu bilirim.

Lut'tan istediler bu üç erkeği
Duvarı yıkıp girdiler içeri
Lut dedi ya Rabbi kahret bunları
Başlarına taş yağdığını bilirim.

YAKUP

Yakub'a kardeşi Ays düşman oldu
Onu öldürmeye planlar kurdu
Yakup korkusundan feddana geldi
Dayı kızlarını aldı bilirim

Yakub'un on iki oğlu oldu tamam
Yusuf'u çok sevdi daim her zaman
Diğer kardeşleri kıskandı hemen
Yaptıkları ol planı bilirim.

YUSUF

Yusuf'u tutup kuyuya attılar
Bezirgana para ile sattılar
Mısır'a götürüp köle yaptılar.
Bir Aziz'in kulu oldu bilirim.

Aziz' in karısı Züleyha vardı
Yusuf'u kandırıp baştan çıkarıp
Soyundular artık yatacaklardı
Yusuf'a dur diyen eli bilirim

Yedi yıl zindanda yattı ağladı
Mısır Meliki'nin rüyasını yordu.
Sonunda Mısır'a hem sultan oldu
Kardeşleri secde etti bilirim.

EYYÜP

Eyyüp çok zengindi malları vardı
Yedi oğlu üçte kızı yaşardı
Gece, gündüz Hakk' a niyâz ederdi
Yoksulun, yetimin dostu bilirim

Tanrı Eyyüb'ü çok över çok sever
Şeytan dedi ya Rab Eyyüb'e dert ver
O şükürünü senden hemencek keser
Sınav için dert verdiğin bilirim

Gitti hiç kalmadı bütün malları
Duvar altında kaldı çocukları
Hastalandı azdı hem yaraları
Yarasına kurt düştüğün bilirim

Bu haldeyken daima şükreyledi
Kerem kâni ona dermanın verdi
Hem evlat hem malla tamam eyledi
Yeniden hayata döndü bilirim.

ZÜLKÜF

Zülküf'ün kavmine emroldu cihat
Kavmi dedi Zülküf ne güzel hayat
Ölmek üzere edek itaât
Her biri bir yerde öldü bilirim.

ŞUAYIP

Şuayib' in kavmi yalan söylerdi
Ölçüyü tartıyı eksik eylerdi
İman edenleri öldürürlerdi
Meşe ağacından putu bilirim

Sıcak günler verdi bunlara Hüda
İnsanlar çıktılar yüksek bir dağa
Toplandılar bir bulutun altına
Bu buluttan ateş yağdı bilirim.

MUSA

Yakup oğulları Mısır' a geldi
Orada çoğaldı bir toplum oldu
Firavun bunları yabancı gördü.
En ağır işlere verdi bilirim

Firavun bir gece bir rüya gördü
Kudüs'ten bir ateş Mısır'a girdi
Firavun halkını yaktı kavurdu
Yakup oğulları kaldı bilirim

Rüyasını yorumladı kâhinler
Yakup soyundan bir çocuk gördüler
Bu çocuk senin helakın dediler
Firavun şaşırdı kaldı bilirim.

Doğan çocuk erkek ise öldürttü
Kız doğarsa ona dokunmazlardı
Bu katliam tamam yetmiş yıl sürdü
On iki bin çocuk öldü bilirim.

Yuhanna da gebe idi doğurdu
Bir erkek çocuğu dünyaya geldi
Bir sandığa koyup Nil'e bıraktı
Asiye çocuğu buldu bilirim

Asiye Musa'yı evlat edindi
Sarayda büyüdü hem gürbüzleşti
Bir kıptiyi bir yumrukta öldürdü
Musa da Mısır'dan kaçtı bilirim.

Musa oradan kaçıp Medyen'e geldi
Şuayıp Peygamber'e çoban oldu
On yıl koyun güttü kızını aldı
Musa'ya bir âsâ verdi bilirim.

On yıl sonra Şuayıp'tan ayrıldı
Karısı kızıyla Tuva'ya geldi
Uzakta parlayan bir ateş gördü
O ateşe gittiğini bilirim.

Ateşe varınca bir ses işitti
Ben seni yaratan Allah'ım dedim
O zaman Musa'ya nebilik verdi
Harun da yardımcı oldu bilirim

Musa'ya verildi iki mucize
Âsâsı olurdu büyük ejderha
Elini koynuna sokup çekince
Güneş gibi parladığını bilirim

Musa, Harun, Firavun'a vardılar
Onu Hak dinine davet kıldılar
Mucizelerini hem gösterdiler
Bunlar delilimiz dedi bilirim.

Firavun dedi Musa sihir yaptın
Âsânı ejderha haline soktun
Bizim sihirbazlarımız çok üstün
Onları yarış dedi bilirim

Sihirbazlar toplandılar geldiler
İplerini atıp sihir kıldılar
Âsâ ejderha oldu yenildiler
Sihirbazla İslâm oldu bilirim.

Firavun bilmedi inkâra vardı
Tanrı ona dokuz musibet verdi
Kaldır musibeti inandım dedi
Sözünde durmadı döndü bilirim

Musa kavmini alıp yola çıktı
Deniz yol verdide karşıya geçti
Firavun da hemen ardından yetti
Boğuldu cümlesi öldü bilirim.

Musa tura gitti Tevrat'ı aldı
Geldi kavmin buzağya tapar buldu
Bunlar Hak emriyle birbirin kırdı
Yetmiş kişi öldüğünü bilirim.

Tur dağına götürdü yetmiş kişi
Hitap etti Allah duyuldu sesi
Görmedikçe inandıramazsın bizi
Hepsini yıldırım çarptı bilirim.

Ölenleri birer birer diriltti
Tevrat'a uymalarını emretti
Dağı kaldırarak üstünde tuttu
Suda boğar ateş yakar bilirim

Selva kuşu kudret helvası geldi
Taşa vurdu on iki pınar oldu
Kırk yıl çölde durmayıben dolandı
Altı fersah olduğunu bilirim.

HARUN

Musa Resul, Harun da bir nebiydi
İkisi de İsrail peygamberiydi
Kavmi ise altı yüzbin kişiydi
Bunlar Harun'u çok sevdi bilirim.

Bir gün vâhi geldi şöyle Musa'ya
Harun'u al götür şol yüce dağa
Orda ruhu kavuşacak Mevla'ya
Bir ağaç içinde öldü bilirim

O ağaç Harun'la semaya çıktı
Musa bu olaya hayretle baktı
Geldi bunu kavmine anlattı
Sen öldürdün dediklerin bilirim

HIZIR

Veliler ölmezler don değişirler
Onlar Hak katından rızklanırlar
Her darda kalana yardım ederler
Bunlardan Hızır İlyas'ı bilirim

Veli Ledun okur batını bilir
Nebi ancak zâhir olanı görür
Musa'da Hızır'dan ilim öğrenir
Veliler nebiden üstün bilirim

YUŞE

Yuşe İsrail'in nebisi oldu
Düşmanı yenip Erih'a girdi
Bu yeri on iki parçaya böldü
Her Sıptı'ya bir yer verdi bilirim

KALIP

Kalıb bin Yufenna peygamber oldu
Dinden dönenlerle savaştı durdu
Sonunda onlar da doğruyu buldu
Adaleti yüce ulu bilirim

HAZKİL

Nebi Hazkil kaza etmek diledi
Kavmi korktu memleketi terk etti
Hak bunları gazabıyla kahretti
On gün sonra can verdiği bilirim

İLYAS

İlyas da bir nebi olarak geldi
Yedi yaşta Tevrat'ı ezberledi
Kavmi dört yüzlü Balbek'e tapardı
Kadın suretinde putu bilirim.

İlyas'ı öldürmek istedi kavmi
İlyas kaçtı dağlarda gezdi hayli
Bir darlık onlara verince Tanrı
Hepsi birden iman etti bilirim

Bu darlıktan sonra çok bolluk oldu
Kavmi yine eski dinine döndü
İlyas Allah'ına münacat kıldı
Bir binekle göğe ağdı bilirim.

ELYASA

Elyasa'da nebi oldu bir zaman
Kavmin tamamını getirdi imân
Kimsenin kalbinde kalmadı gümân
Tevrat'ın hükmüne uydu bilirim

YUNUS

Yunus çocukken öldü kabre kondu
On dört gün kabirde öylece kaldı
İlyas peygamber de kabire girdi
Çıkardı Yunus'u diri bilirim

Hak Yunus'u kavmine nebi etti
Kavmi puta tapan zalim miletti
Otuz senede dine davet etti
İki kişi iman etti bilirim

Yunus ümidini kesti halkından
Onları bıraktı gitti yanından
Hak dedi acele çıkma sen ordan
Kırk gün mühlet verdiğin bilirim.

Otuz dokuz günü tamam eyledi
Kırkinci gün halkını terk eyledi
Aynı gün kavmi de imana geldi
Yunus başlarında yoktu bilirim.

Doğruca acele sahile geldi
Gitmek için birde gemiye bindi
Gemi yürümedi uğursuz oldu
Tutup denize attılar bilirim.

Yunus'u denizde bir balık yuttu
Üç gün gece gündüz yolculuk etti
Fırat nehri sahiline bıraktı
Tekrar Ninova'ya döndü bilirim.

Yunus iyleşti kavmine döndü
Ninova halkının biyatın aldı
Ülkenin her yanın gezip de gördü
Yüzseksen yaşında öldü bilirim

ŞAMUYEL

Amelika diye bir kavim vardı
İsrail mülkünü gelip de aldı
Tevrat'ı tabutu alıp götürdü
Çocukları esir etti bilirim.

Tanrı Şamuyel'e nebilik verdi
Halkı Şamuyel'den melik istedi
Talutu halkına melik eyledi
Bu işlere sebep neydi bilirim.

Halkı dedi tabut geri gelmeli
Kutsal emanetler bile olmalı
Tevratı da beraberce vermeli
İnanırsız derler bunu bilirim.

Kutsal emaneti götürdü düşman
Felakete uğradı Amelikan
Arabaya koyup gönderdi hemen
İki öküzün çektiğini bilirim.

Talut melik oldu bir ordu kurdu
Bir nehirde su içmekle denendi
Pekçoğu içerek geride kaldı
İçmeyenler güçlü oldu bilirim.

Calut idi Amelika kralı
Ordusuyla gelip çıktı ileri
Dedi Talut ikimiz bu savaşı
Yapalım seninle dedi bilirim.
Kazanan tüm mülkün olsun sahibi
Ya kendin gel ya da gönder birini
Bu insanlar kırmassın birbirini
Calut çok cengaver onu bilirim

Talut ordusuna dedi ki bilin
Calut'u öldürün kızımı alın
Mülkümün yarısına da sahip olun
Severek veririm dedi bilirim.

Hiçbiri kendine güvenmedi
Meydana çıkıp da karşı durmadı
Hepsi korktu Calut çok cengaverdi
Talut ecel teri döktü bilirim.

DAVUD

Şemuyel nebiye bir vâhi geldi
Calut'u öldürür İyşa'nın oğlu
On bir oğluna da boynuzu koydu
Kaynamadı içinde yağ bilirim

Davud daha gençti koyun güderdi
Sapanıyla attığını vururdu
Cebrail geliben haberi verdi
Davud'u getirin dedi bilirim

Davud geldi taş topladı torbaya
Sapanını alıp çıktı meydana
Bir taş atıp Calut'u öldürdü ya
Kızı mülkü aldığını bilirim

Davud'u çok sevdi İsrail halkı
Kıskandı Talut'ta olmadı razı
Öldürmek istedi Davud'u bazı
En sonunda kendi öldü bilirim.

Davud bütün mülkün kralı oldu
Halkı adaletle yönetti durdu
Demir başlık zırh yapar da satardı
Geçimini sağladığını bilirim.

Allah Davuda da Resul'luk verdi
Zebur kitabını ona indirdi
Avazla okurdu sesi güzeldi
Her mahlukun dinlediğini bilirim.

SÜLEYMAN

On üç yaşında iken kral oldu
Bağa giren sürüye hüküm verdi
Kadınlara bir çocuğa pay kıldı
Bütün mülke sahip oldu bilirim

Allah Süleyman'a bir hatem verdi
İnsi, cin, hayvanat emrine girdi
Yel, su, toprak, ateşte secde kıldı
Her ne derse olduğunu bilirim

Yediyüz karısı, üçyüz cariye
Atları var idi kanatlı diye
Kuş dilin bilirdi tam inceliğiyle
Rüzgâra binip gittiğini bilirim.

Bir ordusu vardı gayetle güçlü
İnsan, cin, hem hayvanlardan oluşu
Bir vadide ordusunun yürüyüşü
Karıncanın ders verdiğin bilirim.

Süleyman'ın gücün sihir sandılar
Herut, Merut'tan sihir öğrendiler
Kötü işler için sihir yaptılar
Kitapları kürsü altında bilirim.

Süleyman'ın mührünü şeytan çaldı
Parmağına takıp tahta oturdu
Süleyman'ı sarayından da kovdu
Süleyman arada kaldı bilirim.

Süleyman balıkçıya çırak oldu
Şeytan da hatemi denize attı
Bir balık o anda hatemi yuttu
Balık balıkçıya geldi bilirim.

Balığın karnında hatemi buldu
Parmağına takıp tahta oturdu
Yine eski kudretine kavuştu
O Şeytan'a ceza verdi bilirim

Süleyman mescidi aksayı yaptı
İçi dışı altın, zümrüt, yakuttu
Tabanı Firuze, safir elması
Direği billurdan yaptı bilirim.

Bu muhteşem mabet dünyada tekti
Bir benzeri daha yapılamazdı
Nûr gibi parlayıp ışık saçardı
Ona bakan göz kamaşır bilirim.

Yemen'de bir Seba devleti vardı
Çok güçlü ordusu ülke mamurdu
Tahtında bir kadın hüküm sürerdi
Hüthüt bu bilgiyi verdi bilirim.

Süleyman Belkız'a bir mektup yazdı
Hüthüt kuşu ile ona gönderdi
Belkız meclisini hemen topladı
Süleymana geldiğini bilirim.

Süleyman Belkız'ın tahtını sordu
Onu buraya kim getirir dedi
Bir ifrit, bir veli müşteri oldu
Tahtı veli getirdiğin bilirim.

Belkız Süleyman'ı gayet çok sevdi
Dinine girerek müslüman oldu
Süleyman da Belkız ile evlendi
Bir müddet yanında kaldı bilirim.

Bu evliliğe karşı çıktı cinler
Belkız'ın annesi peridir derler
Bacakları kıllı, küttür tırnaklar
Belkız bacakların açtı bilirim.

LOKMAN

Allah Lokmana da bir hikmet verdi
Her olayın sonucunu bilirdi
Kur'an'a da bir sûre şanına indi
Güzel sözlü hoş sohbetli bilirim.

Hekimdi dertlere çare bulurdu
Kırda gezer her bitkiden alırdı
Otlar dile gelir derman söylerdi
Bir kitap da yazdığını bilirim.

ŞAYE

İsrail'de dinden dönen çoğaldı
Allah onlara da bir belâ verdi
Babil'in ordusu ülkeye girdi
Çokları vebadan öldü bilirim.

Şaye nebi oldu inkâr halkına
Çağırdı onları Hakk'ın dinine
Döğdüler Şaye'yi kaçtı ormana
Bir ağaca girdiğini bilirim.

İRMİYE

İrmiye halkına peygamber oldu
Dinden dönen puta tapan çoğaldı
Tanrı onlar için bir bela verdi
İrmiye'nin ağladığını bilirim.

İrmiye ağladı gözyaşı döktü
Bu azabın kaldırmasını diledi
Nebi isteyene dek erteledi
En sonunda istediğin bilirim.

Yıldırımlar çaktı yerler yarıldı
Buhtun Nasır gelip Kudüs'e girdi
Bütün insanları bir bir öldürdü
Çocukları esir etti bilirim.

Mescidil Aksa'yı tahrip eyledi
Kıymetli taşları söktürdü aldı
Tevrat kitabını alıp yaktırdı
Bütün eşyaları aldı bilirim.

Kalanlar Kudüs'ü bıraktı kaçtı
Her birisi başka diyara göçtü
İrmiye nebide Mısır'a gitti
Tekrar geri döndüğünü bilirim

İrmiye Kudüs'e şöylece baktı
Bu şehir nasıl imar olacaktı
Hak ruhunu aldı uzandı yattı
Merkebinde öldüğünü bilirim.

Çoğaldı birden yırtıcı hayvanlar
Bunlar insanlara zarar verirler
Yuvaları Kudüs virâni derler
Babil halkı bunu dedi bilirim.

Önlem için düşündüler durdular
İsrail esirleri bıraktılar
Yurdunuzu mamur edin dediler
Çokça da yardım da etti bilirim.

Yüz yıl ölü yattı dirildi kalktı
Eşeginin dirilişine baktı
Heybesi içinde azığı paktı
İrmiye bu işe şaştı bilirim.

Şaşkınlıkla Kudüs şehrine baktı
Bu şehir sanki hiç yıkılmamıştı
Allah'a inanmak büyük bir varlıktı
Sonra tekrar öldüğünü bilirim.

DANYAL

Danyal idi İsrail'in nebisi
Buhtun Nasır fet edince Kudüs'ü
Esir edip götürmüştü hepsi
Danyal da içinde vardı bilirim.

Nebilerin resimleri Âdem'de
Bulundu güneşin battığı yerde
Zülkarneyn bunları hep getirdi de
Danyal da yeniden yaptı bilirim.

Ebu Musa Aşar fethetti Sun'u
Taş havuz içinde yatar bir ölü
Yağmur yağdırmış bu imiş ünü
Danyal nebi olduğunu bilirim.

ÜZEYR

Tevrat'ı ezbere bilir okurdu
O zaman Üzeyir daha çocuktu
Buhtun Nasır gelip Kudüs'ü yıktı
Üzeyiri de esir etti bilirim.

İsrail kurtuldu Kudüs'e döndü
Dönenler içinde Üzeyir de vardı
Tevrat'ı okuyup yeniden yazdı
Üzeyir peygamber oldu bilirim.

ZÜLKARNEYN

Allah Zülkarneyn'e bir ilim verdi
Doğudan batıya sefer ederdi
Vasita kullanmaz yaya giderdi
İlim vasıtasıydı onu bilirim.

İki dağ arası bir vadi vardı
Orda Yecüc, Mecüc kavmi yaşardı
Fesat çıkarırlar kan dökerlerdi
Mazlum bir kavim de vardı bilirim.

İki dağ arası bir duvar ördü
Demir parçaları üst üste koydu
Bakırı eritti getirip döktü
Sağlam bir set çektiğini bilirim.

ZEKERİYE

Zekeriye nebi çok yaşlanmıştı
Karısı kısır oğlu olmamıştı
Bir oğul için Hakk'a yalvarmıştı
Duası kabul olduğunu bilirim.

Kadın gebe kaldı oğlan doğurdu
Allah onun adını Yahya koydu
Hikmetim ilim, irfan sahibi oldu
Günahsızca pak olduğunu bilirim.

Hanna Zekeriya'nın baldızıydı
Meryem adında bir kız çocuk doğurdu
Kızı Beytül Maksıda nezir etti
Orada kalıp büyüdüğün bilirim.

Hak emriyle bir gün Cebrail geldi
Sana bir oğul vereceğim dedi
Meryem'in eteğinden ruh üfledi
Gebe kaldı İsa doğdu bilirim.

Zekeriya'yı bunda suçladılar
Meryemle sen zina ettin dediler
Öldürmek için hareket ettiler
Kaçıp ağaca girdiğin bilirim.

Ağaca girince eteği kaldı
Kovalayanlar da geliben yetti
Şeytan eteği onlara gösterdi
Hızarla ağacı kesti bilirim.

YAHYA

Tövbe etmek temizlenmek demektir
Bunun için yıkanmayı emretti
Ürdün nehrine geleni yıkadı
Çokça kırlarda gezdiğin bilirim.

Yahya dedi halka haram yemeyin
Zina etmeyin, yalan söylemeyin
Ahlaksız olana meyil vermeyin
Haksızlığa karşı çıktığı bilirim.

Kral kardeşinin karısını aldı
Yahya bu evliliğe karşı durdu
Heredoya, Faişa diye bağırды
Bu yüzden zindana girdi bilirim.

Doğum günün kutluyordu bu kral
Üvey kızı dans eyledi çok güzel
Ne istersen yaparım dedi derhal
Yahya'nın başını dedi bilirim.

Yahya'nın başını kesip geldiler
Bir tepsi içinde kıza sundular
Öğrenciler gelip naşı aldılar
Bilinmez bir yere gitti bilirim.

Yıllar boyu Yahya'nın kanı aktı
Devamlı kaynadı yukarı çıktı
Bâbil kralı sebebin öğrendi
Yetmiş bin kişiyi kesti bilirim.

MERYEM

Hanna yaşlı idi takatı yoktu
Dua etti Hak'tan çocuk istedi
Gebe kaldı bir kız çocuk doğurdu
Nezir edip verdiğini bilirim.

Kızı Beytû'l Makdis'a nezir etti
Bakımını Zekeriye üstlendi
Meryem bir odada Vakfe'ye girdi
O odada büyüdüğün bilirim

O yıllarda müthiş kuraklık oldu
Zekeriye Meryem'e bakamadı
Amcasının oğlu Yusuf üstlendi
Bir müddet Meryem'e baktı bilirim.

Hak emriyle birgün Cebrâil geldi
İnsan sıfatında Meryem de gördü
Sana bir oğlan çocuğu verildi
Onun adı İsa dedi bilirim.

Cebrail Meryem'e ruhu üfledi
Meryem bu üflemeden gebe kaldı
Gitti uzak bir yerde de doğurdu
On üç yaşında olduğun bilirim.

İSA

İsa doğar doğmaz hemen konuştu
Ona kitap verip mübarek kıldı
İsrail halkına peygamber oldu
Yeni bir din getirdiğin bilirim.

İsa'nın doğduğun kral da duydu
Yeni bir din benim sonumdur dedi
Bu yüzden çokça da çocuk öldürdü
İsa Mısır'a gittiğin bilirim.

İsa Mısır'da on iki yıl kaldı
Kral ölünce tekrar geri döndü
Halkı kendi dinine davet kıldı
Nebiliğin ilan etti bilirim.

İsa birçok mucizeler gösterdi
Çamurdan kuş yapıp göğe gönderdi
Hiç görmez körleri görür eyledi
Ölüleri dirilttiğin bilirim.

Oniki Havari yardımcı vardı
İsa'ya iman etmiş inanmıştı
Bunlar dini her tarafa yayardı
Alt tabaka oldukların bilirim.

On iki havari İsa'ya geldi
Rab'bin gökten sofa indirsın dedi
İsa dua etti sofa indi
Havariler yemediğin bilirim.

Hak buyurdu kim bu sofradan yerse
Sıhhate kavuşur şükür ederse
Bu sofradan yer de küfre saparsa
En büyük azaba kail bilirim.

Bu sofradan yedi fakir ve hasta
Zengin oldu sıhhat buldu her yaşta
Kırk gün devam etti bitmedi asla
Hangi şartta gittiğini bilirim.

İsa ben Allah'ın oğluyum dedi
Romalı'lar bunu çok yanlış buldu
Yasalara karşı suç da işledi
Yargılansın dediklerin bilirim.

Mayasız ekmektir benim bedenim
İçtiğiniz şarap kanımdır kanım
Bu sizinle en son taamım
Biri beni ihbar etti bilirim.

Yahuda İsa'yı ihbar eyledi
Karşılığında otuz gümüş aldı
İsa ölünce de çok pişman oldu
Gümüşleri geri verdi bilirim.

Tahtadan büyükçe bir haç yaptılar
Üzerinden giysilerin soydular
İsa'yı bu hacca çivilediler
Su diye sirkeyi içti bilirim.

Yusuf adlı biri cesedi aldı
Keten bezine sarıp kefenledi
Bir tören yaparak mezara kodu
Üç gün mezarda kaldığını bilirim.

Üç gün sonra İsa dirildi
Gökten melek inip mezarı açtı
Kefen vardı İsa içinde yoktu
Kadınlara gösterdiğin bilirim.

Havarilerine haber verildi
Hepsi birden Galil dağına gitti
İsa'yı görüp cümlesi secde etti
Ölmedi ki ölmediğin bilirim

İsa havarilerine söyledi
Gökte, yerde, yetki bana verildi
Baba Allah, oğul da benim dedi
Halka söylen dediğini bilirim

Havarilerine bu emri verdi
Sekiz gün onların yanında kaldı
Bir bulut geldi de İsa'yı aldı
İsa göğe ağdığını bilirim

HZ. MUHAMMED

Âdem peygamberin beline kondun
Sulbdan Sulba geçip süzüldün durdun
Annen Emine'den dünyaya geldin
Baban Abdullah olduğunu bilirim.

Doğduğunda nice putlar devrildi
Mecusi'nin kutsal ateşi söndü
Nice havra, kiliseler yıkıldı
Çok büyük olaylar oldu bilirim

Baban doğduğunu görmeden öldü
Deden seni bir süt anneye verdi
Süt anne yanında dört sene kaldı
Şerh'i sadır olduğunu bilirim.

Dört sene sonunda Mekke'ye döndün
Medine'ye gidip dayını gördün
Yolda annen öldü yalnız kaldın
Öksüz yetim kaldığını bilirim

Deden senin bakımını üstlendi
İki sene sonra da vefat etti
Amcan Ebu Talip aldı besledi
Onun yanında büyüdün bilirim

Ebu Talip kervancılık yapardı
Her nereye gitse seni götürdü
Yolda bulut sana gölge ederdi
Güneş sıcağından korur bilirim

Bir defa kervanla Buşra'ya gittin
Rahip Bahire'nin dikkatin çektin
İncil Tevrat bahsettiği nebiydin
Ebu Talip burdan döndü bilirim.

Çoban oldun koyunları otlattın
Kendi içindeki Rabbi aradın
İdrak edip nefsi emmaren yendin
Muhammed'ül Emin dendi bilirim

Sessizlik içinde düşündün durdun
Dünya hayatının ötesin gördün
Mana hikmetini aradın buldun
Kâinat kendinde bildin bilirim

Hatice isminde bir kadın vardı
Kendi buldu malı çoktu güzeldi
Şama da bir kevrân göndercekti
Dürüst birin aradığını bilirim

Hatice'nin kervanbaşı sen oldun
Her seferde büyük kârınan döndün
Güvenin kazanıp sevgili oldun
Hatice'yle evlendiğini bilirim

Bu evlilik yirmi sekiz yıl sürdü
Dört kızı, üç oğlu, dünyaya geldi
Kızları yaşadı, oğlanlar öldü
Sana ebter dediklerini bilirim.

Amcan Ebu Talip çok fakir oldu
Yakınları çocukların pay kıldı
Ali çok küçüktü o sana kaldı
Kızın Fatima'yı verdin bilirim.

Doğal afetlerden Kâbe yıkıldı
Mekke halkı onu yeniden yaptı
Biz koyalım diye bir olay çıktı
Hacerül Esvet'i koydun bilirim

Kırk yaşında peygamberlik verildi
Cebrail gelerek vâhiy getirdi
Tanrının emriyle oku denildi
Çok korkup ta titrediğini bilirim.

İslâm dini köleliği kaldırdı
Herkes birbirine eşittir dendi
Güzel ahlak, sevgi, saygı esastı
Putâ tapan buna kızdı bilirim.

Kureys'ten Muhammed'e elçi geldi
Sana mal, mülk, para verelim dedi
Bu dini yaymaktan vazgeç sen şimdi
Reddedip de karşı çıktın bilirim.

Baskılar zulümler arttıkça arttı
Birçoğu şehirden dağlara kaçtı
Çokları da Habeş'e hicret etti
Üç sene ambargo sürdü bilirim.

Amcan Ebu Talip dünyadan göçtü
Üç ay sonra eşin Hatice öldü
Maddi manevi gücün de yok oldu
Asıl şimdi öksüz kaldın bilirim.

Hani'nin evinde yatarken gece
Cebrail geldi Muhammed kalk diye
Hak seni davet eyledi Mirac'a
Kalkıp Kâbe'ye gittiğini bilirim.

Oradan mescidi aksaya gittin
Leflef'e binip de göğe yükseldin
Vardım Hakk'ın yüzün tavaf eyledin
Doksan bin kelâmı aldın bilirim

Medine'de Arap kavmi yaşardı
Biri Evis, diğeri de Hazrec'ti
Bunlar birbiriyle savaşırlardı
İkisi de zayıf düştü bilirim.

Arap birliğini sağlamak için
Muhammed dedi ki İslâm'a girin
Akabe'ye gelmişti erkek kadın
Yetmiş kişi İslâm oldu bilirim.

Muhammed dönünce ol Akabe'den
Müminlere dedi çıkın Mekke'den
Gece hicret eylediler hep birden
Medine'ye gittiklerini bilirim.

Müşrikler bu işe şaştı da kaldı
Böyle giderse İslâm çoğalacaktı
Muhammed'i öldürelim denildi
Her kabile bir genç verdi bilirim.

Cebrâil geldi dedi Muhammed'e
Seni öldürmek isterler bu gece
Yatağına yatır Ali'yi önce
Sen de hicret eyle dedi bilirim.

Allah bütün varlığa emir verdi
Muhammed nebiyi saklayın dedi
Her varlık görevini ifa kıldı
Ebu Bekir'i yılan soktu bilirim.

Üç gün üç gece hep mağradan kaldın
Ayrıldın mağradan Kuba'ya geldin
Kuba'dan da dört gün dinlendin durdun
Ali hicret etti geldi bilirim.

Kuba'dan çıktı, Medine'ye geldi
Büyük bir coşku ile karşılandı
Her kavim misafir etmek istedi
Devesini serbest kıldı bilirim.

Deve gitti boş bir arsaya yattı
Oraya da bir ev mescit yapıldı
İslâmın temeli burada atıldı
Bu devletin kurulduğunu bilirim.

Hristiyan, Yahudi ve Araplar
Medine'de yaşar idi hep bunlar
Bir anlaşma yapıp imzaladılar
İslâm dinin tanındılar bilirim.

Müslüman'lar Mekke'de hicret etti
Bütün malların orda bıraktı
Ebu Süfyan bu malları götürdü
Suriye'de sattığını bilirim.

Müslümanlar bu kervanı vuralım
Bize ait paraları alalım
Gidelim yoluna pusu kuralım
Ebu Süfyan kaçtı gitti bilirim.

Bu olayda Bedir savaşı çıktı
İki ordu Bedir'de karşılaştı
Yetmiş kâfir öldü çok esir düştü
Müslümanlar galip geldi bilirim.

Bedir savaşının öcünü almak
Ticaret kervanının yolunu açmak
İslâmı hepten ortadan kaldırmak
Kuvvetli bir ordu kurdu bilirim.

Bir yıl sonra Süfyan Uhud'a geldi
İslâm ordusu da yerini aldı
İki ordu hemen savaşa girdi
Düşman ordusu bozuldu bilirim.

Ganimete daldı İslâm askeri
Okçular da yerinden ayrılmıştı
Süvari birliği arkadan vurdu
İslâm ordusu dağıldı bilirim.

İslâm ordusu bozuldu dağıldı
Bu olayda Hamza da şehit oldu
Hindu kulak, dudak, parmağın kesti
Ciğerini yediğini bilirim.

Müslümanlar dağıldı dağa çıktı
Muhammed'in iki dişi kırıldı
Vurdular başına kuyuya düştü
Yüzü gözü kan içinde bilirim.

O anda ordada birlik oluřtu
Ali Zülfakârla cenge giriřti
Ebu Süfyan ordusun alıp kaçtı
Yetmiş mümin şehit oldu bilirim.

Mustalık oğlu savaşı yapıldı
Cüveyre savaşta esir alındı
Fidyelerini verip Muhammed aldı
Bir suyun bařında zifâf bilirim.

Bu savaşa Ayře de katılmıştı
Savař dönüşünde geride kaldı
Sahvan pehlivan alıp da getirdi
Dedikodu çıktığını bilirim.

Müşrikler'le Yahudi'ler birleřti
On bin kişilik de bir ordu kurdu
İslâmı ortadan kaldırmak andı
Medine'ye geldiğini bilirim.

Medine çevresine hendek kazdı
Çıkan topraklardan da siper yaptı
Düşman geçemedi geride kaldı
Aylarca kuřatma sürdü bilirim.

Amru adında bir cengaver vardı
Varlığı da bir orduya bedeldi
Hendeđi geçip de içeri girdi
Savařacak er istedi bilirim

Bu kâfire kimse karşı çıkmadı
Hepsi korktu yerinden ayrılmadı
Ali çıktı Amır'a hamle kıldı
Bařın kesti Allah dedi bilirim.

Bir gece kuvvetli fırtına çıktı
Çadırlar devrildi ateřler söndü
Kâfirin ordusu periřan oldu
Medine'den gittiklerin bilirim.

Hazreti Muhammed bir rüya gördü
Hiç savaşa gerek olmadan dedi
Kabe'ye gideceğini söyledi
Bin beş yüz kişiyle çıktı bilirim.

Mekke müşrikleri karşı çıktılar
Mekke'ye gelen yolları tuttular
Müslümanlar gidemedi kaldılar
Hüdeybiye'ye gittiler bilirim.

Muhammed müslümanlara söyledi
Eđer ki bir savař çıkarsa dedi
Kalıp savaşmalarını istedi
Biyatların aldığını bilirim.

O günler Eřheri Hurum ayıydı
Bu ayda kan döküp savař olmazdı
Bu yüzden müşrikler şaşırp kaldı
Muhammed bunları bilir bilirim.

Müşrikler dedi ki gelmen bu sene
Anlaşma yapalım gelin seneye
Üç gün kalın sonra dönün geriye
Bir anlaşma yaptıklarını bilirim

Bir yıl sonra Kâbe tavaf edildi
Bu olaya kaza ümresi dendi
Muhammed'in sözü yerini buldu
Karşı çıkanlar utandı bilirim.

Hayber diye sağlam bir kale vardı
Her tarafı surlu girmek çok zordu
Adamları güçlü cengaverlerdi
Kapısı demirden vardı bilirim.

İslâm ordusu Hayber'i kuşattı
Girmek için defalarca savaştı
Her seferde büyük kayba ulaştı
Muhammed düşündü durdu bilirim.

Sonunda sancağı Ali'ye verdi
Kapıyı koparıp içeri girdi
Hayber'i fethetti çok esir aldı
Fedek Muhammed'in oldu bilirim.

Mûta savaşında şehit edildi
Mevlam ona iki kanat da verdi
Bu sebeple Cafer Tayyar denildi
Cennet'i alaya uçuşturdu bilirim.

Putu tapan yalnız Mekke'de kaldı
Muhammed burayı almak istedi
Büyük bir orduyla Mekke'ye girdi
Savaşmadan şehri aldı bilirim.

Kâbe içindeki putları kırdı
Hepsini bir çukura doldurdu
Ebu Süfyan kerhen iman getirdi
Çokları da kaçtı gitti bilirim.

Mekke'den doğruca Hüneyne gitti
Buradaki Müşrikler'le cenk etti
Önce mağlup oldu sonra fethetti
Çok ganimet aldığını bilirim.

Romalılar çok güçlü bir devletti
İslâm ülkesini almak istedi
Muhammed bunlarla savaşacaktı
Tebük'e dek gittiğini bilirim.

Bu orduya zenginler katılmadı
Kimisi gitmedi yalan söyledi
Kimi de malını infak eyledi
Allah bunları sevmedi bilirim.

Savaşa gitmeyip cami yaptılar
İslâm'a ibadet yeri dediler
Muhammed emretti yıkıp attılar
Pislik ile doldurduğunu bilirim

Muhammed de veda haccına gitti
Arafat dağında Hûtbeye okudu
Eski sapıklığa dönmeyin dedi
Sizinle son haccım dedi bilirim.

Hac dönüşü Kadirhum'da toplandı
Benden sonra Ali vasimdir dedi
Lahmike Lahmini burda söyledi
Duyanlar da tebrik etti bilirim.

İki emanetim size bıraktım
Biri Kur'an, diğeri Ehlibeyt'im
Bunlara daima hoş gözle bakın
Ayrı kalan kâfir olur bilirim.

Hacdan sonra Muhammed hastalandı
Acele olarak bir ordu kurdu
Üsame orduya komutan oldu
Suriye'ye gideceğini bilirim.

Ali kalsın herkes katılsın dedi
Kâbile liderleri katılmadı
Resulun emrine bunlar uymadı
Ordu hareket etmedi bilirim.

Bana kalem kâğıt alın getirin
Size olan vasiyetimi yazın
Benden sonra delalete düşmeyin
Hasta yatağında dedi bilirim.

Ömer dedi Muhammed gayet hasta
Vasiyet yazdıramaz bu durumda
Sayıklıyor marazı mevt halinde
Kuran bize yeter dedi bilirim

Ve Hazreti Muhammed vefat etti
Abbas suyun döktü Ali yıkadı
Namazını kıldı kabire koydu
Güneş battı gece oldu bilirim.

Nizam Hak emeğin vermesin zaya
Yardımcın da olsun bütün evliya
Okuyanlar hisse alsınlar diye
Nebiler hayatın yazdım bilirim.

DİPNOTLAR

¹ Nizam Bozkurt, 1940'ta Sivas'ın Kangal ilçesine bağlı Dışlık Köyü'nde doğdu. Aynı köyde ilkokulu bitirip 1953 yılında Ankara'ya geldi. Orta öğrenimini Ankara'da tamamladı. İstatistik Genel Müdürlüğü ve Ordu Yardımlaşma Kurumunda çalıştı; 1991 yılında emekli oldu.

Nizam Bozkurt edebiyat ve İslâm tarihi konularında araştırmalar yapmaktadır. 1999'da *Aleviliğin Oluşumu*, *Alevilerde Cem İbadeti*, 2002 yılında *İslâm Tarihinde Gerçekler*, *Kur'an'da Övülenler ve Lanetlenenler* isimli kitapları yayımlandı. Yayımlanmaya hazır olan; *Peygamberler Tarihi*, *Tekke Şairlerinin Nefeslerinden Seçme Değişler Antolojisi* (4 cilt), *Kur'an'dan Seçme Dört yüz Ayet*, *Kafiyeli Atasözleri ve Deyimler*, adlı çalışmaları bulunmaktadır.